

Resumé

Cílem práce Drop-out kněžské formace bylo na základě výzkumu pojmenovat zákonitosti, které provázejí proces odchodu bohoslovců ze semináře a vytvořit teorii, která by zjištěné poznatky integrovala.

Na základě výzkumu byl kvalitativní analýzou stanoven analytický příběh popsany na začátku druhé kapitoly, který byl následně v každé podkapitole specifikován a graficky vyjádřen schématem. Z něj vyplynulo, že bohoslovec je v procesu povolání motivován vstoupit do procesu formace, kde po určité době dochází k deziluzi, způsobené nevyřešenými konflikty z období formace i před ní. Deziluze graduje až k rozhodnutí odejít. Vyrovnávání se s odchodem, během něhož dochází k reinterpretaci povolání ovlivňuje následnou opětovnou integraci bývalého bohoslovce do společnosti a do církve, a určuje míru jeho spokojenosti či míru jeho zapojení do života církve.

Stanovil jsem také tři základní období a jim odpovídající jevy, kterými odcházející bohoslovec prochází.

V první části výzkumu se zabývám samotným povoláním (tj. procesem jímž prochází adept kněžství před nástupem do formace), který chápu jako zkušenost duchovního života, která vyžaduje aktivní reakci člověka. Povolání rozdělují na základě výpovědí respondentů na čtyři základní fáze, jsou to: oslovení, rozlišování, potvrzení a rozhodnutí.

K tomu, aby mohlo dojít k prvnímu stupni tj. oslovení je nutný předpoklad jisté citlivosti, otevřenosti, zvýšené míry naslouchání vůči Božímu volání. Je –li tento předpoklad naplněn, popisují respondenti „duchovní zkušenost“, která vede k identifikaci s kněžstvím. Reakcí na tento prožitek je proces rozlišování povolání, zkoumání autenticity tohoto prožitku za pomocí různých strategií, aby tak došli k potvrzení svého povolání a tím i ke vstupu do formace.

Druhá část výzkumu se věnuje pojmu deziluze. Tu vidím na základě analýzy jako stav, ve kterém bohoslovec prožívá nesoulad mezi svými dosavadními představami a realitou. Dochází k němu na základě rostoucích nevyřešených konfliktů z období před formací a jejího průběhu. Tento proces, ač může být prožíván negativně je vlastně pozitivní neboť pomáhá respondentům po nutném odhalení vnitřních konfliktů sladit ideály s realitou. Tím se stává vlastně nástrojem formace. Konflikty, které jsou zdrojem deziluze jsem rozdělil do čtyřech

hlavních oblastí: - konflikt uvnitř vlastní osoby (ideál kněžství x vlastní možnosti a schopnosti, - konflikt mezi představou kněžství a církve x realita vztahů mezi bohoslovci, k představeným a církevním autoritám, - konflikt v oblasti duchovního života (ideální x reálně prožívaný vztah k Bohu), - konflikt mezi obsahem zprostředkované formace a realitou poznanou v pastorační samotě.

Klíčovým pojmem třetí části výzkumu je pojem reintegrace, což je proces, kterým prochází bývalý bohoslovec po opuštění seminární formace. Důležitou charakteristikou tohoto procesu je vědomá či nevědomá reinterpretace povolání, která u respondentů probíhá dvojitým způsobem – původní povolání získá novou podobu, při které se rozšíří a zobecní nebo je popřeno. Tento postoj k původnímu povolání se zrcadlí v životě respondentů a ovlivňuje tak míru jejich spokojenosti.